

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **GROSS STAHL, s.r.o.**
sídlem U Oharky 3093, Žatec
zastoupen JUDr. Robertem Šulcem, Ph.D., advokátem
sídlem Národní 340/21, Praha

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo nám. 5, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí rady žalovaného ze dne 5.12.2017, č.j. 03328-34/2017-ERU,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí rady žalovaného ze dne 5.12.2017, č.j. 03328-34/2017-ERU, kterým bylo rozhodnuto o rozkladu žalobce proti usnesení žalovaného ze dne 28.4.2017, č.j. 03328-10/2017-ERU, sp. zn. SLS-03328/2017-ERU, jímž bylo podle § 43 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), odloženo

podání žalobce ze dne 14.3.2017 v části, ve které žalobce žádal, aby žalovaný rozhodl tak, že výpověď smlouvy uzavřené dne 22.12.2009 mezi žalobcem a společností PQS energo, s.r.o., o připojení žalobce k distribuční soustavě nízkého napětí provozované společností PQS energo, s.r.o. v souladu s licencí žalovaného č. 120807097, podaná společností PQS energo, s.r.o. dne 6.12.2016 a doručená dne 12.12.2016, je neplatná.

2. Žalovaný o podaném rozkladu rozhodl tak, že správní řízení vedené o návrhu žalobce podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu v této části pro zjevnou právní nepřipustnost zastavil, s tím, že potvrdil jako správný závěr prvostupňového rozhodnutí ohledně nedostatku věcné příslušnosti žalovaného k určení neplatnosti výpovědi smlouvy.

I. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce shrnuje průběh řízení u žalovaného o jeho návrhu, jímž se domáhal, aby žalovaný rozhodl tak, že se určuje, že výpověď smlouvy o připojení žalobce k distribuční soustavě nízkého napětí provozované společností PQS energo, s.r.o. v souladu s licencí ERU č. 120807097 je neplatná; pro případ, že by žalovaný rozhodl, že smlouva o připojení ze dne 22.12.2009 uzavřená mezi žalobcem a PQS energo, s.r.o. byla vypovězena oprávněně a je od 1.4.2017 neúčinná, žalobce navrhoval, aby byla PQS energo, s.r.o. uložena povinnost připojit odběrné elektrické zařízení žalobce pro nemovitost, budovu č.p. 2710, která je součástí pozemku parc. č. st. 5464 v k.ú. Rakovník, obec Rakovník, k lokální distribuční soustavě ve vymezeném území dle licence č. 120807097 a uzavřít se žalobcem smlouvu o připojení.
4. Žalovaný zahájil správní řízení, o čemž informoval účastníky řízení dopisem ze dne 31.3.2017, a vydal ve věci předběžné opatření, kterého se žalobce domáhal. Následně však žalovaný vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým rozhodl dle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu o odložení podání žalobce, kterým se žalobce domáhal určení neplatnosti výpovědi smlouvy o připojení. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce rozklad, namítal, že žalovaný je příslušný s ohledem na § 17 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“), rozhodnout i o tomto nároku. Žalovaný dále dne 22.9.2017 vydal usnesení č.j. 03328-28/2017-ERU, kterým dle § 64 odst. 2 správního řádu přerušil řízení do doby vydání pravomocného rozhodnutí Okresního soudu v Rakovníku.
5. Žalobce namítá nicotnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí. Podle § 65 správního řádu po dobu přerušení řízení činí správní orgán a účastníci řízení úkony, kterých je zapotřebí k odstranění důvodů přerušení, ostatní úkony se nečiní. S ohledem na přerušení řízení nemohlo dojít ani k vydání napadeného rozhodnutí, rada žalovaného nebyla podle žalobce oprávněna v přerušeném řízení takto rozhodnout. K takovému rozhodnutí by mohlo dojít až poté, co by bylo správní řízení znovu obnoveno a bylo by v něm pokračováno. Napadené rozhodnutí je podle žalobce i věcně nesprávné a žalovaný by měl o uvedeném návrhu žalobce rozhodnout v souladu s § 17 energetického zákona.
6. Žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí z výše uvedených důvodů zrušil. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
8. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
11. Napadeným rozhodnutím bylo v řízení o rozkladu rozhodnuto tak, že se správní řízení o části návrhu žalobce ze dne 14.3.2017 o rozhodnutí sporu podle § 17 odst. 7 písm. a) a c) energetického zákona, ve které se žalobce domáhal určení neplatnosti výpovědi smlouvy o připojení žalobce k distribuční soustavě nízkého napětí provozované společností PQS energo, s.r.o., podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastavuje.
12. Podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřípustná.
13. Ze správního spisu vyplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti. Žalobce v podání doručeném žalovanému dne 14.3.2017 mimo jiné uvedl, že nemá jinou možnost připojení k elektrizační soustavě než prostřednictvím distribuční soustavy provozované PQS energo, s.r.o.; připojení mezi žalobcem a touto společností bylo v minulosti realizováno na základě smlouvy o připojení ze dne 22.12.2009. Zástupci žalobce byla dne 6.12.2016 doručena výpověď uvedené smlouvy o připojení, aniž by došlo k relevantní změně podmínek či zákona, která by odůvodňovala změnu podmínek pro připojení v době podání výpovědi. Podle žalobce se jednalo o krok účelový a šikanózní, výpověď smlouvy byla neplatná pro rozpor s dobrými mravy a z důvodu absence změny poměrů odůvodňujících odpojení od distribuční soustavy dle taxativně vymezených důvodů v § 25 odst. 3 energetického zákona. Žalobce navrhl, aby žalovaný určil, že výpověď smlouvy o připojení podaná PQS energo, s.r.o. je neplatná. Dále uvedl, že za stávajícího stavu jsou splněny podmínky pro připojení a PQS energo, s.r.o. je na základě toho povinna žalobce připojit; pro případ, že bude shledáno, že smlouva o připojení byla vypovězena oprávněně, žalobce navrhl, aby byla PQS energo, s.r.o. uložena povinnost připojit odběrné elektrické zařízení k lokální distribuční soustavě a uzavřít se žalobcem smlouvu o připojení dle navrhovaného znění. Dále žalobce navrhl, s ohledem na skončení výpovědní doby ke dni 31.3.2017 a následnou hrozbu nedodávání elektrické energie, vydání předběžného opatření, kterým by žalovaný uložil PQS energo, s.r.o. zdržet se odpojení odběrného elektrického zařízení žalobce od lokální distribuční soustavy a zdržet se přerušování dodávek elektrické energie a dále jí uložil povinnost nadále poskytovat žalobci službu distribuční soustavy za v současné době platných podmínek do pravomocného rozhodnutí ve věci.

14. Dne 21.3.2017 vydal žalovaný rozhodnutí č.j. 03328-4/2017-ERU o předběžném opatření, kterým uložil PQS energo, s.r.o. zdržet se odpojení odběrného elektrického zařízení žalobce od lokální distribuční soustavy a zdržet se přerušení dodávek elektrické energie do pravomocného rozhodnutí ve věci. Dále uložil PQS energo, s.r.o. povinnost žalobci nadále poskytovat službu distribuční soustavy, tj. zejména zajišťování distribuce elektřiny, za podmínek platných v době podání návrhu, a to do pravomocného rozhodnutí ve věci. Rozhodnutím ze dne 5.12.2017, č.j. 03328-33/2017-ERU, rada žalovaného rozhodnutí ze dne 21.3.2017, č.j. 03328-4/2017-ERU, zrušila.
15. Rozhodnutím ze dne 21.3.2018, č.j. 03328-55/2017-ERU, sp. zn. SLS-03328/2017-ERU, žalovaný vydal předběžné opatření, kterým bylo společnosti PQS energo, s.r.o. uloženo zdržet se odpojení odběrného elektrického zařízení žalobce pro nemovitost – budovu č.p. 2710, která je součástí pozemku parc. č. st. 5464, k.ú. Rakovník, obec Rakovník, od společností PQS energo, s.r.o. provozované lokální distribuční soustavy ve vymezeném území dle licence č. 120807097 a zdržet se přerušení dodávek elektrické energie, a to až do pravomocného rozhodnutí ve věci samé v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. SLS-03328/2017-ERU. Dále byla společnosti PQS energo, s.r.o. uložena povinnost nadále poskytovat žalobci službu distribuční soustavy, tedy zejména zajišťování distribuce elektřiny do budovy č.p. 2710, která je součástí pozemku parc. č. st. 5464, k.ú. Rakovník, obec Rakovník, za podmínek platných v době podání návrhu, a to až do pravomocného rozhodnutí ve věci samé v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. SLS-03328/2017-ERU.
16. Pokud jde o návrh v části, ve které bylo požadováno, aby žalovaný rozhodl tak, že výpověď smlouvy o připojení žalobce k distribuční soustavě nízkého napětí provozované PQS energo, s.r.o. je neplatná, tak dne 28.4.2017 žalovaný vydal prvostupňové rozhodnutí č.j. 03328-10/2017-ERU, sp. zn. SLS-03328/2017-ERU, kterým podle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu podání žalobce v této části odložil. Podle žalovaného tato část návrhu není podřaditelná pod žádné ustanovení energetického zákona nebo jiných právních předpisů, podle kterých by žalovanému příslušelo rozhodnout; z návrhu žalobce je zřejmé, že chtěl iniciovat sporné řízení podle § 17 odst. 7 písm. a) a c) energetického zákona, což se stalo, pokud jde o druhou část návrhu (správní řízení vedené pod sp. zn. SLS-03328/2017-ERU); otázku platnosti výpovědi smlouvy o připojení může žalovaný vyhodnotit pouze jako otázku předběžnou.
17. Usnesením ze dne 22.9.2017, č.j. 03328-28/2017-ERU, sp. zn. SLS-03328/2017-ERU, žalovaný podle § 64 odst. 2 správního řádu přerušil správní řízení vedené pod sp. zn. SLS-03328/2017-ERU, a to do doby vydání pravomocného rozhodnutí Okresního soudu v Rakovníku vedeného pod sp. zn. 6 C 85/2017.
18. Pokud žalobce namítá nicotnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí z toho důvodu, že pro přerušení řízení nemohlo dojít k vydání napadeného rozhodnutí, neboť k takovému rozhodnutí by mohlo dojít až poté, co bude ve správním řízení pokračováno, tak k tomu zdejší soud uvádí, že přestože žalovaný usnesením ze dne 22.9.2017, č.j. 03328-28/2017-ERU, sp. zn. SLS-03328/2017-ERU, správní řízení přerušil, toto přerušení se týkalo toliko vedeného řízení a nikoli té části správního řízení, o které žalovaný již rozhodl usnesením o odložení věci dne 28.4.2017; s ohledem na odložení věci pro nedostatek věcné příslušnosti tak nebylo možné, aby žalovaný usnesením v této části zároveň řízení (o určení neplatnosti výpovědi smlouvy o připojení) přerušil.

19. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, na kterou poukázala rada žalovaného v napadeném rozhodnutí, a sice že žalovaný v prvním stupni nezvolil správné procesní řešení, když původně zahájil správní řízení i o části návrhu, ve které se žalobce domáhal určení neplatnosti výpovědi smlouvy o připojení, a až následně v již zahájeném řízení vydal usnesení o odložení věci, přestože měl řízení v dotčené části podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu pro zjevnou právní nepřipustnost zastavit.
20. Pokud žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je věcně nesprávné a že by žalovaný měl o uvedeném návrhu žalobce rozhodnout v souladu s § 17 energetického zákona, tak otázka platnosti výpovědi smlouvy o připojení by se mohla dotýkat rozhodování dle § 17 odst. 7 energetického zákona, v nichž zákonodárce svěřil rozhodování některých soukromoprávních sporů žalovanému; tyto spory jsou vyjmenovány v § 17 odst. 7 písm. a) až e) energetického zákona. Podle § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona žalovaný rozhoduje spory o uzavření smlouvy podle tohoto zákona mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem a spory o omezení, přerušení nebo obnovení dodávek nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie z důvodu neoprávněného odběru nebo neoprávněné distribuce. Podle § 17 odst. 7 písm. b) energetického zákona žalovaný rozhoduje spory o splnění povinností ze smluv mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem podle tohoto zákona v případech, ve kterých by jinak byla k rozhodnutí sporu dána příslušnost soudu, pokud s pravomocí žalovaného rozhodovat vzniklý spor souhlasí všichni účastníci řízení. Podle § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona žalovaný dále rozhoduje spory o připojení nebo přístupu k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, přepravní soustavě, zásobníkům plynu a těžebním plynovodům, včetně sporů o přístupu k přeshraniční kapacitě pro přenos elektřiny, přepravu plynu nebo distribuci elektřiny nebo plynu. Podle § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona na návrh zákazníka v postavení spotřebitele odebírajícího elektřinu, plyn nebo tepelnou energii pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, rozhoduje žalovaný 1. spory mezi zákazníkem a držitelem licence o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie, 2. o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie, vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo.
21. Podle zdejšího soudu však ze žádného z uvedených ustanovení energetického zákona neplyne možnost žalovaného rozhodovat o určení neplatnosti výpovědi smlouvy o připojení. Jak uvedl Nejvyšší správní soud kupříkladu v rozsudku ze dne 21.2.2019, č.j. 1 As 7/2019-52, „Energetický zákon je prostředkem veřejnoprávní regulace energetických odvětví, v nichž se jinak ekonomická aktivita zúčastněných subjektů odehrává (stejně jako je tomu v jiných oblastech ekonomické činnosti) ve vztazích práva soukromého. Strategická povaha tohoto odvětví, jeho přirozený potenciál k deformaci pravidel hospodářské soutěže (tendence k monopolizaci výroby a distribuce energií, výrazně asymetrické postavení koncových odběratelů – zákazníků i jejich informační asymetrie apod.) i značná tendence k vytváření negativních externalit, vedou k nutnosti státu vrchnostensky do (jinak svou podstatou soukromoprávních) vztahů zúčastněných subjektů zasahovat. Pravomoci svěřené Energetickému regulačnímu úřadu směřují právě k naplnění těchto cílů. Obecně platí, že výluky z rozhodovací pravomoci obecných soudů ve prospěch správních orgánů je třeba vykládat restriktivně (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 13. 4. 2010, č. j. Konf 108/2009 – 11, č. 2275/2011 Sb. NSS). Zákonodárce však v některých případech výslovně svěřil Energetickému regulačnímu úřadu v rámci

soukromoprávních vztahů rozhodovací pravomoc. V roli nezávislého arbitra sporů vystupuje kupříkladu v rámci řešení sporů mezi podnikateli v energetice a jejich zákazníky dle § 17 odst. 7 písm. a) a e) energetického zákona (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 4. 12. 2017, č. j. Konf 13/2016 – 20).“ Výsledkem rozhodnutí o návrhu žalobce v této části by nebylo rozhodnutí o otázce připojení k distribuční soustavě nebo uzavření smlouvy o připojení, nýbrž rozhodnutí o platnosti soukromoprávního úkonu, který směřoval k ukončení smluvního vztahu, k čemuž energetický zákon žalovanému kompetenci nesvěřuje. Žalovaný správně dovodil, že žalobce nenavrhoval uzavření smlouvy, nýbrž se domáhal rozhodnutí o tom, že úkon směřující k ukončení smlouvy je neplatný; jedná se o návrh určovací, zatímco § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona zakládá věcnou příslušnost pro vedení sporů o uložení určité povinnosti (uzavření smlouvy). Žalobce se v dané části návrhu nedomáhal ani uložení povinnosti PQS energo, s.r.o. připojit jeho (žalobcovo) odběrné zařízení k distribuční soustavě, tedy určení, zda žalobce má či nemá právo na připojení k distribuční soustavě (tento požadavek žalobce uplatnil ve druhé části návrhu).

22. Pokud jde o § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona, ten je podle žalovaného formulován obecněji, avšak i jej je nutno vykládat restriktivně; z hlediska § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona by žalovaný mohl rozhodovat o otázkách souvisejících s připojením a přístupem k energetickým soustavám, tedy o právech a povinnostech, které energetický zákon v souvislosti s připojením a přístupem k těmto soustavám stanoví, avšak návrh žalobce směřuje k posouzení otázky platnosti výpovědi smlouvy, tj. o spor o připojení se nejedná. Ve vztahu k § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2. energetického zákona poté žalovaný uzavřel, že uvedené ustanovení směřuje k rozhodování sporů týkajících se určení, zda právní vztah, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie, vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo, nicméně tento spor lze rozhodovat pouze na návrh zákazníka v postavení spotřebitele nebo zákazníka, který je podnikající fyzickou osobou; podle zdejšího soudu uvedený závěr lze vztáhnout také k bodu 1. dotčeného ustanovení. Pokud jde o § 17 odst. 7 písm. b) energetického zákona, tak ze správního spisu nevyplývá, že by s pravomocí žalovaného rozhodovat vzniklý spor souhlasili všichni účastníci řízení, a nadto žalobce se nedomáhal splnění povinnosti ze smlouvy, nýbrž určení neplatnosti její výpovědi.
23. Pokud tedy žalovaný s ohledem na uvedenou argumentaci uzavřel, že k rozhodování o návrhu žalobce o určení neplatnosti výpovědi smlouvy o připojení jsou podle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, věcně příslušné soudy, zdejší soud s tímto závěrem souhlasí. V daném případě, kdy k zahájení řízení o návrhu žalobce v této části již došlo, postupoval žalovaný správně, pokud podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu řízení zastavil pro zjevnou právní nepřípustnost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.8.2015, č.j. 2 As 35/2015-68).
24. Zdejší soud s ohledem na výše uvedené neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

25. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně

úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. března 2020

David Raus v.r.
předseda senátu